

Innehåll

***Försvarmaktshunden* Bestämmelser *Anvisningar *Kontroller *Vad gäller på
Certifikatprovdagen *Förare av hund *Krav på godkännande *Omprov *Funktionärer *Diplom
*Omfattning och Regler- Mottagning –Bastjänst –Spårprov –Bevakningsprov –
Patrullering *Aktuellt**

Försvarmaktshunden

Försvarmaktshundens främsta uppgift är att med hjälp av sina välutvecklade hörsel- och luktsinnen, varna sin förare för personer i bevakningsområdet. Hunden tränas att från fasta posteringar och längs patrullstigar tydligt markera ljud i terräng. Hunden kan på mycket långa avstånd höra en människa som rör sig, och markera detta för sin förare. Hunden varnar på detta sätt sin förare för eventuella inkräktare. Vid patrullering kan hunden även med hjälp av sitt fina luktsinne ta upp och följa spår, genom vittring på marken, och avslöja personer som gömmer sig i terrängen.

På uppdrag av Armén/Hemvärnet och Flygvapnet och Marinen utbildar Svenska Brukshundklubben hundförare och hundar som placeras i Försvarmaktens olika förband. Hund och förare ska vara ett komplement till övrig bevakning med huvuduppgift att varna förbanden.

Ammunitionssökande hundar kan med luktsinnets hjälp lokalisera antingen minor, eller vapen. Hundarna, med sina förare, används framför allt i internationella insatsstyrkor. Sedan slutet av 1990-talet har Svenska Brukshundklubben hjälpt Försvarmakten att grundutbilda hundar till en AmSökhund-pool.

Hundekipagen kan nyttjas:

- Vid postställe
- Vid patrullering
- Vid tagande av objekt
- För genomsök av område
- För att markera spår
- För att spåra personer

CERTIFIKATPROV FÖR FÖRSVARSMAKTSHUND

Nedan följer utdrag av fakta, information, anvisningar och bestämmelser m.m vad det gäller de nya proven för Försvarsmaktshund, tidigare Bevakningshund. För mer information gå in på www.sbk.nu och läs under tjänstehund.

För mer information kontakta Annie Östlund goran.ostlund@kramnet.se

Längst ner på sidan finns en "Aktuelltsida" där nyheter kommer att publiceras. Dess information hittar jag på SBK:s hemsida.

BESTÄMMELSER

Vid Certifikatprov för Försvarsmaktshund (FM-hund) arrangerat av Svenska Brukshundklubben (SBK) gäller Svenska Kennelklubbens allmänna bestämmelser med undantag för oregistrerad hunds rätt att delta. Speciellt skall information avseende ID-märkning, hinder för deltagande, oacceptabelt beteende samt dopingreglemente uppmärksammas.

Villkor för deltagande (utdrag från SBK:s hemsida)

a) Certifikatprov Försvarsmaktshund är öppet för svenskägda hundar, även blandraser/oregistrerade.

För registrerad hund gäller: Svenskäggt hund ska vid provtillfället vara registrerad i SKK. Svenskäggt hund som är född före 2001-01-01 kan ha norskt registreringsnummer.

b) Hund född efter 1997-01-01 ska vara ID-märkt, detta gäller även hund av ras för vilken SBK har avelsansvaret född efter 1992-01-01.

c) Hund ska vara vaccinerad enligt SKK:s Tävlings- och championatbestämmelser.

d) För förare gäller svenskt medborgarskap samt medlemskap i SBK.

e) För hund som uppnått 18 månaders ålder krävs genomgången mentalbeskrivning (MH). Detta gäller hund född efter 2000-06-30. (Med genomgången MH menas att denna är helt genomförd alt. avbrutits av beskrivaren.)

Hinder för deltagande (utdrag från SBK:s hemsida)

I prov får ej delta:

b) hund som på grund av sjukdom eller skada icke utan fara för sin hälsa kan delta i provet,

c)svans- och/eller öronkuperad hund som enligt SKK:s Tävlings- och championatbestämmelser ej är utställningsberättigad,

f) dräktig tik senare än 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, samt får ej heller deltagande ske förrän 75 dagar efter valpning.

g) hund, som vid tre tillfällen tilldelats 0 pris, pga att den visat aggressivitet eller tydligt flyktbeteende. Med tydligt flyktbeteende menas då hund kastar sig paniskt iväg från domaren och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

ANVISNINGAR

Samtliga moment bedöms enligt bedömningsprotokoll.

I bedömningsprotokollet markeras det alternativ som bäst överrensstämmer med hundens/ekipagets reaktion/uppträdande kompletterat med kommentarer. Av bedömningsprotokollet skall även framgå om hunden/ekipaget är godkänd i resp. moment samt om hunden/ekipaget är godkänd eller inte i provet som helhet. Hunden/ekipaget skall vara godkänd i samtliga moment för att godkännas som FM-hund och därmed kunna krigsplaceras.

Lydnadsprov genomförs ej vid provtillfället.

Lydnad, motsvarande **Lägre klass enligt SBK:s regler för officiella bruksprov med undantag för apportering**, skall vara genomförd **före certifikatprovet med lägst betyg 5 i samtliga moment**. Lydnadsprovet bedöms av en (1) bruksprovsdomare av I:a eller II:a klass.

Domarprotokoll kontrolleras före provtillfället av arrangören.

Provet genomförs under 2 dagar med mellanliggande natt.

Kontroller

Arrangör är skyldig att kontrollera

- att hunden är *ID-märkt* (Kontroll av ID-märkning kan ske genom stickprov.)
- att hunden genomgått *mentalbeskrivning*
- att hunden är *vaccinerad* enligt gällande bestämmelser
- att föraren har giltigt *medlemskap*.

Övrigt

För deltagande i Certifikatprov Försvarsmaktshund gäller följande:

1. Hunden skall vara skottfast.
2. Hunden skall ha en mankhöjd på minst 45 cm enligt rasstandard. Oregistrerad hund skall mätas om tveksamheter avseende mankhöjd råder.
3. Hunden skall vara röntgad avseende armbågsleder och höftleder. Godkänd status för höftled (HD) är grad A och B, samt UA på armbågslederna (AD). HD grad C samt AD grad 1 **kan i vissa fall accepteras**, det skall då finnas en separat tjänstebedömning

av SKK officiell avläsande veterinär. Den separata tjänstebedömningen bekostas av hundägaren.

4. Hunden skall vid provtillfället vara minst 18 månader och ej ha fyllt 5 år.
5. **Hunden skall ha lämpligt hårlag, vilket innebär underull och täckhår.**
6. Hunden/ekipaget skall via disponibilitetskontroll vara krigsplaceringsbar/t. Disponibilitetskontroll skall vara klart innan utbildningen startar.
7. Hunden skall vara godkänd vid inträdesprov bevakningshund.
8. Löpande tik må deltaga efter kontrollants medgivande. Dock skall löpande tik genomföra momenten som sista hund.

Information från C Tjänstehundssektorn/Bevakning Sven Börje Persson

Sektorn kommer inte att lämna några dispenser vare sig för provregler eller hårlag. Beträffande hårlag har det framförts att det inte fanns några sådana krav i de gamla reglerna för Hv-hund. Detta är inte riktigt. I de gamla reglerna stod att hundarna skulle ha lämpligt hårlag. Hund utan underull kan ej anses ha lämpligt hårlag, då avsikten med att ha hundar i Försvarsmaktens förband alltid har varit att dessa skall kunna arbeta även under stark kyla och värme, samt kunna vistas utomhus dygnet runt.

Förare av hund

Annan person än ägare kan vara förare av hunden. Byte av förare under provet får ske. Detta gäller dock ej Hemvärnsekipage där hela ekipaget bedöms.

Krav för godkännande

Hunden/ekipaget skall vara godkänd i samtliga moment.
Båda kontrollanterna skall vara överens om godkännande.

Omprov

Underkända delmoment kan efter kontrollanternas bestämmande provas på nytt under pågående prov.

Funktionär kan vara förare under omprov(dock ej på Hemvärnsekipage). Om omprov underkänns skall hunden gör om hela provet vid annat tillfälle.

Funktionärer

Vid provet tjänstgör två (2) kontrollanter och två (2) provledare auktoriserade av SBK. Övriga funktionärer utses av ansvarig provledare.

Kontrollanterna tillsätts av respektive distrikts tjänstehundsektor. Ingen får tjänstgöra som funktionär/kontrollant då egen hund provas.

Diplom m.m.

Hund som avlagt godkänt prov tilldelas diplom och tygmärke.

Ekonomisk ersättning i form av premie samt ersättning till arrangerande klubb administreras av SBK. Under 2005 gäller särskilda övergångsbestämmelser.

Utbildningspremie till hundförare i Hemvärdet utbetalas först efter det att föraren genomfört en (1) tjänstgöringsperiod (f n 20 tim).

Omfattning

1. Mottagning
2. Bastjänst
3. Spårprov
4. Bevakningsprov
5. Patrullering

REGLER

1. KONTAKTTAGANDE, BESIKTNING/HANTERING och SAMARBETE.

Målsättning

Kontrollera hundens vilja /ovilja att ta kontakt med främmande människa samt hundens förmåga att låta sig hanteras och samarbeta med okänd person.

Anvisning

Hunden med förare står i direkt anslutning till publik/funktionärer.

Kontrollant eller av denne utsedd lämplig person, ansluter från sidan och hälsar på föraren. Om hunden ej tar kontakt med kontrollanten skall kontrollanten skapa anledning för hunden att ta kontakt genom att prata med hunden. Om hunden fortfarande inte tagit kontakt skall kontrollanten ej tvinga hunden till kontakttagande utan momentet avbryts och hundens uppträdande antecknas under anmärkningar.

Efter kontakttagande går kontrollanten ca 5 m där hundens vilja att följa med/samarbeta testas.

5m från gruppen vänder kontrollanten upp mot gruppen och gör halt.

På denna plats sker en ingående kontroll av hundens ben, tassar, rygg och bröst.

Vidare kontrolleras hundens ID-nummer samt tänder. Efter denna hantering lämnas hunden åter till ägaren.

Som avslutning skall hunden lastas, i för hunden okänt fordon, för transport.

Härvid skall hanterbarheten och uppträdande mot andra hundar särskilt kontrolleras.

2. BASTJÄNST.

Målsättning

Kontrollera hundarnas förmåga att slappna av i basmiljö. Hundarna skall kunna avhämtas, utfodras m.m. av för hunden okända människor.

Anvisning

Hundarna lämnas till funktionär efter mottagning och kopplas därefter upp i basmiljö.

Hundarna förblir i basmiljö under hela provet med undantag för genomförande av aktuellt moment då funktionär lämnar ut hunden till föraren.

Efter genomfört moment återförs hundarna till basen av funktionär. Hundens förmåga att vara tyst och kunna slappna av skall kontrolleras. Om arrangören inte tillhandahåller kojor/gryt får hundens egen bilbur användas.

Bastjänsten pågår till dess att sista hund genomfört sista moment.

3. SPÅRPROV MED PATRULLERING OCH SPÅRUPPTAG.

Målsättning

Kontrollera hundens förmåga att markera och följa ett spår.

Anvisning

Spårupptag och spårning bedöms var för sig. Spårövergång får ej ske närmare än 50 m från start..

Patrullering sker i råterräng, 200m.

Vid spårupptag koppelspårar ekipaget ca 20 m. Därefter görs en halt på 5 minuter. På direktiv selar föraren på hunden och fortsätter spåra.

Bakspår anses som godkänd markering. Vid bakspår vänds ekipaget av kontrollant efter ca 20 m. För godkänt krävs att hunden markerar spårövergången vid första tillfället.

Spårets längd = 1500 m . Spåret skall innehålla minst 2 st 90-graders vinklar.

Ålder: 90 min.

Max tid: 90 min.

Antal föremål = 3 + slut. Krav för godkänd = 1 + slut.

Föremål skall vara av varierande slag (trä, plast, metall och textil) och inneha storlek enligt SBK:s tävlingsbestämmelser.

4. BEVAKNINGSPROV

Målsättning

Kontrollera hundens förmåga att uppfatta och markera en i skogsterräng gående person.

Anvisning

Provet utförs stillastående från bevakningsplats under 60 min, och om möjligt i mörker.

Förarna får sina hundar utanför basområdet av funktionär.

Figuranterna startar på provledarens order 150 meter från hundarna och rör sig, på markerad bana, växelvis enligt i förväg uppgjort schema. Två halter om 5 respektive 10 minuter skall genomföras.

För godkännande krävs att hundar markerat före 50 metersgränsen.

Kontrollant kan begära ytterligare figurantförflyttningar för att utröna oklarheter.

Efter bevakningsprovet skall hundarna åter till basen för fortsatt bastjänst.

Funktionär återför hunden till basen.

Alternativ 1. Hundarna i en grupp

6 – 8 hundar placeras med 5 meters mellanrum.

Alternativ 2. Hundarna i två grupper.

3 – 4 hundar placeras med 10 meters mellanrum.

5. PATRULLERING

Målsättning

Kontrollera hundens förmåga att under patrullering markera människor vid sidan av patrullstigen.

Vid provtillfället kan vallningen av stigen variera. (motvallad, flödesvallad och råterräng)

Anvisning

Patrullsträckans längd: ca 1000 meter.

Vindfigurant: 50-80 meter.

Ljudfigurant: Figuranten startar 100 meter från stigen och går "snett mot" hunden.

En minuts halt vid första vinkeln.
Figuranten ej närmare stigen än 50 meter
Sidledsförflyttningen parallellt med stigen skall vara 50 meter
Figuranten får ej bli synlig för hundarna.
Kontrollanterna bestämmer beroende av rådande väderlek och markförhållanden vilken typ av ljud samt volym som skall nyttjas.
För godkännande krävs att hunden markerar figurant under patrullering.
Provledare skall ej kommendera stillastående bevakning i närheten av figuranten.
Om däremot föraren väljer att göra stillastående bevakning och därvid får markering skall hunden bedömas som godkänd.

Aktuellt

Bevakning

Revidering av Certifikatprov för Försvarsmaktshund 2006-01-05
I samråd med FHTE har reglerna för certifikatprov Försvarsmaktshund reviderats.

Följande ändringar har skett:

- 1) Apporteringen har tagits bort från lydndsprovet.
- 2) Under övrigt sidan 3 har tillförts krav på fria höftleder. Dock finns möjlighet till undantag. Läs denna del noga!!!! Vi återkommer med information beträffande rutiner för separat tjänstebedömning.
Observera att kravet på fria höftleder ej gäller hundar som påbörjat sin utbildning under 2005.
- 3) Platsliggning med skott har tagits bort från själva certprovet då detta provas vid anlagsprov, lydndsprov och MH.
- 4) Sidan 6 Regler andra stycket i Anvisning har gällat att "Kontrollant eller av denne utsedd lämplig person"..... hanterar hunden under samarbetsprovet.

Ovanstående förändringar är fastställda av Högkvarteret och gäller fr o m den 1 januari 2006.
Sven Börje Persson/Leif Borgenlöv
C Tjh-sektorn/Bevakningsgruppen

Viktig information!

På förekommen anledning måste vi ytterligare en gång kraftfullt poängtera att hundar som ej uppfyller kravet beträffande lämpligt hårlag det vill säga underull samt täckhår inte får utbildas till försvarsmaktshund. Rikshemvärnsavdelningen kommer inte att ge några dispenser från kravet på lämpligt hårlag för hundar som skall placeras inom Hemvärnet. Observera att samma krav och ingen möjlighet till dispens även gäller R-hundar (försvarsmaktshundar som skall placeras inom flygvapnet, marinen eller vid säkerhetsbataljonen).

Svenska Brukshundklubben
Centrala Tjänstehundsektorn/Bevakning